

результативне використання землі можна буде забезпечити коли земельні відносини, як категорія суспільних, набудуть характеру не економічних, а економіко-екологічних.

Науковцями, що розвивають філософію мислення, зорієнтовану на сталий розвиток економіки, обґрунтована нова система оцінки критеріїв діяльності господарюючих структур. Пріоритет економічної ефективності відкидається, рівень її має обмежуватися екологічними та соціальними вимогами. [1, с. 9-10]. Це актуалізує розробку механізмів впровадження економічних стимулів раціонального використання землі, методик визначення реальних збитків від погіршення якості землі та функціонування діючого інституту матеріальної відповідальності орендаря, теоретичних засад формування фондів відновлення і збереження земель на макро- і мікрорівнях.

Список літератури:

1. Гудзинський О. Д. Менеджмент у системі сталого розвитку економіки реформованих підприємств / Гудзинський О. Д., Кірейцев Г. Г., Савчук В. К. // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2001. – № 5. – С. 9–12.
2. Жук В. М. Реформування бухгалтерського обліку та звітності: стан та перспективи / В. М. Жук // Облік і фінанси АПК. – 2005. – № 3. – С. 4–13.
3. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення АПК України/ П.Т. Саблук, В.М. Скупий та ін.; За ред. П. Т. Саблука. – К. : ІАЕ УААН, 2003. – 439 с.
4. Плетенецька С. М. Оренда землі: розміри та види орендної плати / С. М. Плетенецька // Економіка АПК. – 2000. – № 10. – С. 32–35.

Ємельянов О.С.

аспірант кафедри економіки та моделювання ринкових відносин
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Формування інвестиційної стратегії, спрямованої на підвищення інвестиційної привабливості промислового підприємства, безумовно, передбачає раціоналізацію не тільки інвестиційного профілю, а й структури джерел інвестицій. Це питання є одним із ключових в інвестиційному менеджменті та особливо актуальне в українських умовах розвитку економіки. Для вітчизняного ринку інвестиційних ресурсів характерно поєднання їх дефіциту, обмеженості форм фінансування і, як наслідок, високої ціни позикового капіталу.

Різні аспекти формування інвестиційної стратегії підвищення інвестиційної привабливості підприємства перебувають у полі зору вітчизняних та зарубіжних вчених: О.А. Амоша, Б.В. Буркинський, В.М. Гесць, Л.Й. Гнилянська, В.І. Захарченко, С.М. Ілляшенко, С. Росс, С.В. Філіппова, У. Шарп та ін.

Мета дослідження – розкрити питання класифікації джерел фінансування у формуванні стратегії підприємства щодо підвищення його інвестиційної при-

вабливості.

Значний попит на інвестиції спричиняють і приватизаційні процеси. В умовах економічної кризи, яку нині переживає Україна, внутрішні інвестиційні можливості значно зменшилися та й надходження зовнішніх інвестицій також гальмується. Потрібно розробити й запровадити механізм інвестування, який зробив би інвестиційний процес ефективним [2].

У ситуації, коли попит на інвестиційні ресурси перевищує пропозиції, виникають зовнішні, як результат зміни кон'юнктури фінансового ринку, і внутрішньофірмові обмеження засобів для інвестицій. Брак вільних інвестиційних ресурсів на внутрішньому фінансовому ринку часто має наслідком жорсткі зовнішні обмеження, коли ринок встановлює межу на доступний підприємству обсяг фінансових засобів. Збільшення пропозицій інвестиційних ресурсів за їх дефіциту спричинює м'які обмеження, коли підприємство може отримати ресурси надліміт, але на невикідних для себе умовах (за більш високою відсотковою ставкою), що призводить до зростання ціни капіталу, а відтак і до ризику невиконання всіх зобов'язань. Деякі м'які обмеження встановлені законодавчо, зокрема умови проведення емісії акцій чи облігацій не дозволяють використовувати ці джерела для оперативного залучення додаткових ресурсів. Додаткові інвестиційні ресурси нині для українських промислових підприємств можуть надійти тільки ззовні.

При розробці інвестиційного бізнес-плану розглядаються можливі для залучення конкретним підприємством джерела фінансування проектів. У працях вітчизняних авторів, присвячених питанням організації і фінансування інвестицій, наприклад [1; 5], можна знайти різні класифікації джерел фінансування, засновані як на офіційних документах, так і на поглядах авторів. Найбільш традиційною з них є така: самофінансування; позикові фінансові засоби; залучені фінансові кошти; фінансові кошти, централізовані об'єднаннями підприємств; ресурси бюджетів усіх рівнів і позабюджетних фондів; кошти іноземних інвесторів.

Самофінансування може здійснюватися за рахунок частини чистого прибутку, спрямованого на виробничий розвиток, амортизаційних відрахувань на відновлення основних виробничих фондів, страхових сум відшкодування збитків, викликаних втратою майна, а також інших активів, трансформованих в інвестиційні ресурси, раніше здійснюваних фінансових вкладень, строк погашення за якими закінчується у поточний період, що реінвестується шляхом продажу частини основних фондів, зайвих оборотних активів. У процесі розробки інвестиційної стратегії компанії розглядаються тільки такі власні джерела, як реінвестований прибуток і амортизаційні відрахування, хоча в конкретному інвестиційному проекті мають бути враховані й інші можливі джерела, що є предметом тактичного або оперативного планування. Отже, зміст самофінансування полягає в тому, що за рахунок чистого прибутку і амортизаційних відрахувань підприємство забезпечує розширене відтворення та реалізацію соціальних програм. Слід зазначити, що для вітчизняних підприємств і компаній, що функціонують в розвинених країнах, проблеми, пов'язані з використанням такого джерела фінансування інвестицій, неонакові. Це стосується, насамперед, питання розподілу і ціни самофінансування. Для української економіки характерна тенденція до зростання ціни капіталу на зовнішні джерела, яка пов'язана з довгостроковим скороченням пропозиції інвестиційних ресурсів. Водночас значне зношування основних фондів і технологічне старіння зумовлюють постійне підвищення попиту. У цих умовах самофінансування

розглядається окремими авторами як один із найбільш перспективних джерел фінансування інвестиційного процесу [1; 2; 4].

Акціонування як метод фінансування інвестиційної діяльності традиційно протиставлений використанню позикового капіталу. Проте між ними існує досить щільний взаємозв'язок, що математично виражається через фінансові коефіцієнти структури капіталу. Достатній рівень акціонування є, з одного боку, необхідною умовою для отримання позикових ресурсів за прийнятною ціною, а з другого – джерелом покриття витрат на обслуговування позикового капіталу. Витрати на обслуговування позикового капіталу обмежують справжній і майбутній потік власних ресурсів як джерела фінансування конкретного інвестиційного проекту розглядається менеджерами підприємства як спосіб підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Незважаючи на поширеність, ця класифікація, як, до речі, й інші, може бути піддана певній критиці. Зокрема ресурси об'єднань, бюджетів і позабюджетних фондів можуть бути віднесені як до групи позикових (у разі необхідності їх повернення), так і до групи залучених (що забезпечують участь в управлінні компанією – одержувачем коштів). Те саме стосується й іноземних інвестицій. Класифікація не зважає на деякі інші джерела, які складно віднести до тої чи іншої групи, лізинг чи франчайзинг.

Незважаючи на критику, банківські кредити залишаються одним із найпоширеніших механізмів залучення позикового капіталу українських підприємств. А втім висока ціна капіталу та існування тільки короткострокового кредитування призводить до того, що більша частина кредитів, які надаються промисловим підприємствам, спрямовується на поповнення оборотних коштів, а не на інвестиційні цілі. Протягом періоду трансформаційних процесів в українській економіці частка банківських кредитів у структурі джерел фінансування інвестицій є недостатньою і становить 15–18 % [4].

Аналітики вказують, що найбільшу популярність серед інвесторів отримали купонні облігації з механізмом публічної оферти, яка дає інвесторам право дострокового погашення (найчастіше – у момент виплати чергового купона) за встановленою емітентом ціною (для купонних облігацій – за номіналом) [5;6]. Такі фондові інструменти поєднують у собі високу дохідність і можливість короткострокового погашення, що підвищує їх інвестиційну привабливість. Водночас значні витрати з розміщення і обслуговування випуску, які несе емітент, стали однією з причин появи на ринку облігацій з достроковим відкликом за бажанням емітента і облігацій з плавною відсотковою ставкою, розмір якої залежить у подальшому від динаміки дохідності державних цінних паперів.

На практиці можливість залучення інвестиційних ресурсів з того чи іншого джерела багато у чому визначається стабільністю роботи компанії, її репутацією на фінансових ринках і кредитною історією. Як і у випадку з випуском емісійних цінних паперів, розміщення векселів може вимагати участі фінансового посередника, що, звісно, супроводжується додатковими витратами підприємства.

Якщо підприємство дотримується стратегії підвищення інвестиційної привабливості для акціонерів, стратегія залучення інвестицій буде ґрунтуватися на двох критеріях: вартості джерел фінансування (ціні інвестиційного капіталу) і прирості інвестиційної привабливості власне підприємства. Інші обмеження (обсяг ресурсів і час їх використання) певною мірою є похідними від ціни капіталу, наприклад при збільшенні ставки за банківським кредитом можна залучити ресурси на довший термін.

При орієнтації на інвестиційну привабливість підприємства з деяких пер-

спективних інвестиційних проєктів вибирається той, який забезпечує максимальний приріст інвестиційної привабливості підприємства і одночасно задовольняє рівень витрат на капітал, які підприємство може собі дозволити. З огляду на окреслене вище далі розглянемо питання ціни інвестиційного капіталу і способи оцінки вкладу інвестиції у підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Список літератури:

1. Захарченко В.І. Розвиток методичного забезпечення щодо підвищення інвестиційної привабливості промислового підприємства /В.І. Захарченко, В.В. Лаптева //Актуальні проблеми теорії та практики менеджменту : Мат-ли міжн.наук.-практ.конф. – Одеса: ОНПУ, 2015. – С. 118 – 120.
2. Гнилянська Л.Й. Економічні аспекти покращення інвестиційної привабливості підприємств /Л.Й. Гнилянська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/13435/1/047_Ekonom%D1%96chn%D1%96%20aspekti%20p_296_301_714.pdf.
3. Росс. С. Основы корпоративных финансов : [пер. с англ.] / С. Росс, Р. Вестерфилд, Д. Брэдфорд. – М. : ЛБЗ, 2000. – 720 с.
4. Статистичний щорічник України за 2015 рік. – К. : Інформаційно-аналітичне агентство, 2015. – 500 с.
5. Филиппова С. В. Трансформационные процессы в промышленном производстве в условиях нестабильности : [монография] / С. В. Филиппова. – Одесса : ОРИГУ НАГУ, 2005. – 420 с.
6. Шарп У. Инвестиции : [пер. с англ.] / У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бэйли. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 102 с.

Назаркіна Л.І.

старший викладач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Хромченко В.І.

студентка 4 курсу, напряму підготовки «Фінанси і кредит»

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

СУЧАСНИЙ СТАН БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Представлена робота є актуальною, оскільки в ринкових умовах із банківською діяльністю стикається майже всі члени суспільства. Банківська система впливає на процеси що відбуваються в усіх, без винятку, сегментах економіки.

Мета - розглянути тенденції розвитку банківської системи України на сучасному етапі розвитку економіки .

Дослідженням питань розвитку банківської системи присвячено науковій праці вітчизняних і зарубіжних вчених, а саме: Андрієвської О ,Дзюблюка , Л. Дуденця , Кузнецова С.А, О. Лисинок Є, Полякової О. Тридіда та багатьох інших. При цьому, слід відмітити, що остання світова фінансова криза вимагає перегляду підходів до розвитку і функціонування вітчизняної банківської системи.

Банківська система – невід'ємна ланка національного економічного механізму, вона є важливим елементом ринкової економіки. Банківська діяльність